

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIRA

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XI.

V Celovcu, 20. marca 1892.

Štev. 8.

Deželni odbor in učni jezik v šolah.

Krajni šolski svet v Globasnici je dobil na svojo prošnjo za slovenski učni jezik na ljudski šoli v Globasnici tak odgovor od vis. c. k. dež. šolskega sveta v Celovcu, da se prošnja odbije, „ker se je drugi faktor, ki šolo vzdržuje, namreč deželni odbor zoper prošnjo izrekel“. Lepa je ta! Prej so imeli vsakovrstne izgovore, da so odbijali take prošnje, zdaj so si pa izmislili čisto priprosto in dčber kup izgovor: „deželni odbor ne dopusti slovenskih šol, zato jih pa ne dovolimo!“ Zdaj pa prevdarimo: ali je taka razsodba v obstoječih postavah utrjena in opravičena? §. 6. državne šolske postave pravi: „Učni jezik v ljudskih šolah določuje v postavnih mejah deželni šolski svet, potem ko je zaslišal tiste, ki šolo vzdržujejo.“ Kaj pa pomenijo besede: „v postavnih mejah“? Te besede pomenijo, da deželni šolski svet ne sme kar zaukazati: „v tem ali onem jeziku naj se poučuje“, ampak on se mora držati postav in paziti, da ktere ne prelomi. Ktere so pa tiste postave, na ktere se je treba ozirati pri določevanju učnega jezika v ljudskih šolah? Te postave so:

I. Člen 19. državnih temeljnih postav. Po tem členu ima vsak narod pravico, da brani in goji svojo narodnost in svoj jezik. Ako se pa materna beseda čisto iz šole porine, ali pa če se že v drugem šolskem letu začne v tujem jeziku poučevati, na materno besedo, t. j. na narodni jezik, pa se nič več ne ozira, ali če se le bore tri ure na teden poučuje tudi materna beseda, ali se to pravi „briniti in gojiti svojo narodnost in svoj jezik“? Beseda „gojiti“ pomeni: za kako reč lepo skrbeti, da raste in se razcveta, za zmirom lepša in močnejša postane. Svojo narodnost in svoj jezik „gojiti“, se pravi: v svoji materni besedi pridno brati in pisati, prebirati različne bukve v materni besedi in se naučiti vseh tistih besed, ki jih prej še nismo poznali. Čeravno smo Slovenci, vendar ne pozna nobeden vseh slovenskih besed, ker jih je okoli 80.000. Kdor pa pridno slovenske bukve prebira, se bo sčasoma navadil na vse tiste slovenske besede, ki jih doma na paši ali na njivi nikoli ni slišal. Kedar bo pa enkrat dobro slovensko znal, ga bo veselilo, prebirati slovenske bukve, veselilo ga bo tudi, da je Slovenec, in rad se bo potegnil za pravice svojega slovenskega rodú. Glejte to se pravi „briniti in gojiti svojo narodnost in svoj jezik“. Če so pa šole take, da se otroci v svojem maternem jeziku nič ne izučijo, ali pa morda še to pozabijo, kar so prej znali, take šole so členu 19. naravno nasprotne. Ako se tedaj kaka občina sklicuje na člen 19. in zahteva, naj se v šoli goji materna beseda, in se jej ta prošnja odbije, to je protipostavno, kajti nobena oblastnjaja nema pravice, da bi ovrгла to ali katero drugo postavo, in tudi deželni odbor koroški te pravice nema.

Nadalje pa pravi člen 19. tudi, „da se nihče ne sme siliti, da bi se učil drugega deželnega jezika“. Za koroškega Slovenca je slovenščina prvi, nemščina pa drugi deželni jezik. Slovenec se tedaj po postavi ne sme siliti, da bi se nemško učil. Ako so pa slovenski stariši prisiljeni, pošiljati svoje otroke v take šole, v katerih se tisti morajo nemščine učiti, potem je postava prelomljena. Za enega ali dva otroke seveda se ne more posebna šola narediti. Ako se pa združi več starišev ali pa občinski zastop v imenu cele občine in se sklicuje na člen 19. ter rečejo, da ne marajo za tako šolo, kjer bi bili otroci prisiljeni, se nemško učiti in morda nič ko nemško ali preveč nemško in premalo slovensko, in se taka prošnja ne usliši, ampak odbije in zavrže, to je protipostavno, kajti nobena oblast, ne deželni odbor, ne deželni šolski svet, nema pravice, postavam nasproti delati bodisi že iz kterega koli izgovora.

II. Med tiste „postavne meje“, ktere se ne smejo prekoračiti, se mora šteti tudi §. 1. drž. šolske postave od 14. maja 1869. Tisti se glasi:

„Ljudska šola ima namen, da otroke v pravno-krščanskem duhu izreja, da njih pamet zbistri, da jih nauči tistih vednostij in ročnostij (branja in pisanja), da se morejo za poznejše življenje še sami bolj izomikati, in tako naj bo šola njiva, iz ktere naj zrastejo pošteni in pridni ljudje.“

Če je pa šola taka, da se otroci poučujejo v tujem jeziku, kterega ne zastopijo, kako se jim more „pamet zbistriti“? Kako si bodo pridobili tistih „vednostij“, ki so jim potrebne, da se pozneje še sami bolj izobrazijo in izomikajo?

III. Slednjič je taka postavna meja tudi §. 51. šolskega reda od dné 20. avgusta 1870. Ta paragraf pravi: „Namen jezikovnega pouka je: Prav razumeti, kar nam drugi povejo v maternem jeziku; zmožnost, svoje misli prav povedati ali pa zapisati; tiskano in pisano prav in lepo brati; dobro razumeti (zastopiti), kar se bere. Pri tem je gledati, da se navadijo otroci bistro opazovati, jasno misliti in si vse hitro in dobro zapomniti.“

Zdaj pa prašamo vsacega; ali je vse to mogoče, ako se otrok poučuje v jeziku, kterega ne zastopi? Take šole so nepostavne, ker se pri njih ne gleda na to, da bi se otroci naučili tega, kar tukaj §. 51. šolskega reda od dné 20. avg. 1870 zahteva, in tudi ne, da bi se naučili tega, kar zahteva §. 1. šolske postave od dné 14. maja 1869.

Prašajmo se pa še nadalje:

Ali res deželni odbor šole vzdržuje? Reklo se nam bo: učitelje plača dežela, v imenu dežele govori deželni zbor, v imenu deželnega zbora pa deželni odbor. To je že res; pa kdo plačuje v deželno kaso? Ali mar deželni poslanci in deželni odborniki iz svojega žepa učitelje plačujejo? Nikakor; davkoplačevalci nosijo deželne doklade, iz kterih se učitelji plačajo. Deželni šolski svet misli tako: „šole vzdržujeta dva: posestniki zidajo šolske hiše, dežela pa plača učitelje“. Pa kdo je dežela? To so spet le posestniki, ki plačujejo! Naj vzamem denar iz levega ali desnega žepa, oboji je moj; ravno tako je pri šolah: ljudstvo jih vzdržuje, naj že nosi potem tisti denar v davkarijo ali pa k županu.

Na Češkem je 2 milijona Nemcev in 3 milijone Čehov. Poslednji imajo večino v deželnem odboru. Ko bi zdaj deželni odbor češki sklenil: „Mi ne trpimo nobene nemške šole na Češkem, vse šole morajo biti češke, saj imamo mi pravico govoriti v imenu dežele, ki učitelje plačuje!“ kaj mislite, kak strašen hrup in vik bi Nemci zagnali! Vsak človek bi rekel, da je češki deželni odbor znorel, da si upa kaj takega skleniti. Ali na Koroškem naj bi pa to veljalo? Nikakor ne! To bi bilo zoper vse postave. Mi se bomo pritožili, ker na naši strani je pravica. Najbrž bodo tudi drugi šolski sveti in občinski zastopi, ki so prosili za slovensko šolo, enak ali podoben odgovor dobili, kakor Globaščani. Pozivljamo jih toraj vse, naj brž naredijo priziv ali rekurz. Iz današnjega članka lahko posnamejo razloge, s kterimi zamorejo pritožbe podpreti.

Posebno pa pazite v takih občinah, kjer imate učitelja za tajnika, da vam tisti odloka ne založi ali rekurza ne pusti ležati tako dolgo, da bi bil določeni čas 14. dni zamujen. Saj veste, kako so učitelji nasprotni slovenski šoli.

Dopisi prijateljev.

Iz Celovca. (Občni zbor in večerna veselica „katoliško-političnega in gospodarskega društva“.) Naše „katoliško-politično in gospodarsko društvo“ bode napravilo svoj letni občni zbor dné 27. aprila t. l. popoldne v veliki dvorani pri „Sandwirthu“ v Celovcu s prav važnim in zanimivim programom. Točke sporeda naznanile se bodo pozneje. Na tem shodu obravnavale se bodo naše šolske zadeve, poročalo se bode o poslancih, ki so se podali v tej zadevi do gg. ministrov na Dunaj, razgovarjale se bodo kmezijske stvari, odbor bode dajal račun o svojem

delovanju, vršila se bode nova volitev odbora in pobirali se bodo letni doneski ter zapisovali novi udje. Odbor bode skušal dobiti tudi govornika, ki bode poučeval o umnem gospodarstvu. — Zvečer pa bode veselica z godbo in petjem, pri kateri bodo iz posebne prijaznosti sodelovali slavni slovenski pevci iz Ljubljane, predstavljala se bode kaka vesela igra, vmes pa se bodo vršile deklamacije in zabavni govori. Toraj bode prav veselo in pričakovati je, da pride prav mnogo društvenikov in povabljenih gostov od blizo in daleč. Da se tam vidimo ta dan v prav obilnem številu!

Iz Celovca. (Nehvaležnost je grda lastnost.) Ko sem bral v 7. številki letošnjega „Mira“ dopis iz Trušenj, rojile so mi raznotere misli po glavi. Mislim sem, kako se vendar nekteri človek preobrne. Omenjeni poštar je svoje dni pisrke prodajal, ali usoda mu je bila mila. S pomočjo dobrih sosedov, med temi so bili tudi duhovniki, posrečilo se mu je dobiti pošto. — Pri skledi, ki mu jo polni c. k. pošta, pozabil je nekdanje svoje dobrotnike in prijatelje. — Nekdaj bi bil rad postal tudi župan — a Bog nas varuj take toče!

Iz Celovca. („Vincencijeva družba“) ima na Koroškem 5 konferenc s 67 člani. Načelnik vsej družbi je prečast. g. Gregor Šelander, kanonik v Celovcu. Osrednji odbor je imel lani 7901 goldinarjev dohodkov in 9267 gld. troškov. Nekteri dobrotniki pa so darovali v blagu (živež, drva itd.). Tri konference so v Celovcu, četrta je v Beljaku, peta pa v Špitalu. Škoda, da še v drugih krajih ne napravijo takih konferenc, ki revnim družinam mnogo dobrega storijo, revežev se pa menda nikjer ne manjka. Družba ima pa še sledeče dobrodelne zavode: 1. Deško zavetišče, kjer ostaja kakih 30 revnih šolarjev čez dan, da se pod nadzorstvom usmiljenih sester učijo in dobijo tudi kaj jesti. 2. Dijaško odgojišče, kjer je zdaj 9 dijakov preskrbljenih z vsem in stojijo pod duhovnim nadzorstvom. 3. Deška sirotišnica, v kterej je zdaj 30 sirot. 4. Postrežba bolnikom, katero oskrbuje 5 usmiljenih sester. To blagotvorno družbo priporočamo v podporo vsem dobrim ljudem. Več ko prejme, več more dobrega storiti. Hvaležno se sprejemajo tudi darovi v blagu. Družbina hiša je v „Novem svetu“ (Nene Weltgasse) nasproti hiši katol. rokodelskih pomočnikov.

Iz Lipe nad Vrbo. (Odgovor dopisniku iz Loge vesi v št. 6. letošnjega „Mira“.) Dopisnik poroča, da je bila volitev 1. in 2. razreda zaradi rogoviljenja Lipljanov ovržena. Pa to ni res. Volitev je bila ovržena, ker ni šlo vse po postavi. Kar se tiče St. Iljčanov, pokazala je volitev dné 3. sušca t. l., ko se je župan volil, da niso bili samo Lipljani nasprotniki, ampak tudi St. Iljčani, ki so šli pri prvi volitvi z Logaveščani, potem se je pa veter obrnil ter so volili prvo in drugokrat svojega kandidata; še le ko je prišlo do ožje volitve, pridružili so se nekteri Lipljanom, drugi pa Logaveščanom. Zarad občinskega računa bi dopisnik bolje ukrenil, ko bi molčal, kajti račun je bil od preglednikov vestno in natančno pregledan, zato pa tudi pregledovalci niso govorili nobene krivice ali laži, ampak so vsakemu na vprašanje tako odgovarjali, da je račun resničen, pa da bi se moglo nekajboljšati in drugi pregreški se bode gg. odbornikom pri prvi seji naznanili. Da se to do zdaj še ni moglo zgoditi, pride od tod, ker v Logi vesi že od 1. vinotoka l. l. do danes še nobene seje ni bilo. Dalje ni res, da bi kaki rogovileži ljudstvo zoper Srena hujskali, ampak ljudstvo se je oklenilo teh mož, do kterih ima zaupanje, in jih prosilo za pomoč. Kajti svet naj izve, da so pri nas občinske doklade prirastle na 39%! Dopisnik hvali samo Logoveščane in misli, da so Lipljani samo za to v občini, da pridno pomagajo visoke doklade plačevati. Tudi nam za ločitev pot kaže, pa to bi bilo res za nas na vsako stran bolje, tako visokih doklad bi gotovo ne imeli, marsikdo pa bi si prihranil težavno, dve uri dolgo pot čez neprijazni jarek na mejo občine. Župana imamo mi sami za pravičnega in poštenega moža, ali kaj pomaga, ko pa občinske doklade tako gro-

zovitno naraščajo!*) Dopisnik nas tudi imenuje „liberalne“ Lipljane. Ali mar več ne ve, kako se je lani v deželni in državni zbor volilo? Volitve za deželni zbor so se Lipljani udeležili in ni bil izvoljen noben liberalce; volitve za državni zbor se pa Lipljani niso udeležili, in takrat je bil eden izvoljen iz Loge vesi, ki je z liberalci glasoval. Zakaj toraj nas Lipljane tako nazaj devate, g. dopisnik? Pustite nas pri miru, mi že vemo, kaj delamo.

Lipški odborniki.

Iz Roža. (K metom v svarilo.) Kako nadležno nemški pisatelji in bukvarji svojo robo Slovencev ponujajo, vidi se iz sledečega. Te dni je dobil kmečki posestnik v Rožni dolini iz Vratislava (Breslau) v pruski Šleziji nujno vabilo, naj si vsaj v osmih dneh naročuje na veliko nemško knjigo: „Meyer's Konversations-Lexikon“, ki stane v 16. zvezkih po 3 gld. skupaj 48 gld. Vabilo razpošilja nek Julius Boos, šolski pisatelj in učitelj v Vratislavu. Da bi vabilo še bolj vleklo, tiskan je na eni strani nabiralne pole imenik starih naročnikov, na sprednji strani pa so zapisana imena onih, ki so knjigo naročili do konca minulega meseca. — Da si naš kmet ne bo naročil tako drage in njemu nerazumljive knjige, razume se samo po sebi; da se pa kaj tacega kmetom ponuja, to se nam abotno in nadležno zdi. Slovenski kmetje! Ako dobite te dni po pošti pismo iz Vratislave, nikar ga ne razpečatite, zapišite na prvo stran kratko besedico: „Nazaj“ in poštni urad bode pismo vrnil tja, od koder je došlo. Če list odpečatite in ne prevzamete pisma, morate poštino za vrnitev sami plačati. Toraj pozor!

Iz Črnkih planin. (Slabi zgledi popačijo lepe šege.) Pri nas so v prejšnjih časih še lepo krščansko živeli, tako gospodarji, kakor posli. Radi so v cerkev hodili, se postili in spolnovali druge zapovedi iz ljubezni do Boga in iz pokorščine do sv. cerkve. Pa zdaj gre z vero zmirom bolj navzdol. K temu pa dostikrat največ pripomorejo slabi zgledi; saj zdaj že povsodi najdeš ljudi, ki se norčujejo iz pobožnosti in na smeh postavljajo Božje in cerkvene zapovedi. Tako se je k nam priklatil človek, ki vozi les ali žaganke za nekega lesnega trgovca na Štajerskem. Ta človek nič ne ve, kaj je praznik, in vozari tudi ob nedeljah ter tako ljudstvo pohujšuje. Ravno tako dela neki mož iz Kaplje, ki ima po vrhu še to slabo navado, da živini preveč naklada in jo tako muči in trpinči. Bati se je bilo, da bodo še Črnjani začeli ta slabi zglede posnemati, da bi z vožnjo več zaslužili. Vendar pa jih je bilo še sram; le enega samega je lakomnost tako daleč zapeljala, da je tudi začel nedelje skruniti in poslom ob nedeljah upregati ukazuje, da se les prevaža. In kdo je tisti mož, ki celi občini tak lep izgled daje? Čujte in strmite: to je sam župan! Črnjani, v tem ga ne posnemajte, sicer bo enkrat huda za vaše duše! Sicer pa rečem: tuji ne prinesejo sreče nikamor, to je že star pregovor.

Iz Ljubljane. (Železnice. — Močvirje. — Obrtnost. — Kupčijska šola.) Našim pridnim delavcem se letos ne bo treba toliko klatiti po celem svetu, ker bodo doma dovolj zaslužka dobili. Spomladi se začne zidati dolenska železnica, kjer bodo mnogo delavcev potrebovali. Le dve reči bi bile železi, namreč da bi jih preslabo ne plačali, in da bi delavci ne bili primorani vse spet zajesti, kar zaslužijo, vdrugič pa, da bi tudi delavci bolj varčno živeli in da bi vsega zaslužka sproti ne zapili. Vsaki goldinar je dober, ki si ga človek za stara leta prihrani, in če si je kdo toliko prihranil, da si kupi le borno kočjo in malo zemljišča zraven, to je vendar že velika pomoč, posebno v starih letih, ko človek ni več tako trden in se ne more vsacega dela lotiti. Zdjaj se bo v naši deželi več let zaporedoma veliko delalo in zidalo, in pridni ter trezni delavci bodo priložnost imeli, si veliko zaslužiti in prihraniti. Da se bo železnica iz Divače skozi Poljansko dolino v Loko tudi v kratkem zidati začela, to je gotovo, saj je železniški svet že sklenil, da je ta zdaj prva na vrsti. Pozneje pa se bo skozi Tržič in Ljubelj podaljšala do Celovca in pri tej bo še le prav veliko delavcev treba. — Upanje pa tudi imamo, da se Ljubljansko močvirje kmalu izsuševati začne, kakor je minister Falkenhayn našim poslancem obljubil. Tudi pri tem delu bo veliko zaslužka. Največi dobiček pa bo ta, da se to obširno močvirje spremeni v rodovitno polje, na katerem bo lahko mnogo tisoč premožnih kmetov živelo in gospodarilo. S tem se bo pa tudi Ljubljana močno poživila in povzdignila, ker bo dobila več prometa. — Tako imamo upanje, da se nam v gospodarskem oziru bližajo boljši časi. Le ene reči pogrešamo: Slovenci imamo premalo podjetnega duha. Ako se hočemo Slovenci povzdigniti na višo stopinjo omike in blagostanja, ne smemo zanemarjati obrtnosti. Kar je pri nas takih podjetij, imajo jih skoro vse tuji v rokah; Slovenec za to do zdaj ali ni imel denarja

*) Za to pa ni odgovoren le samo župan, marveč vsi odborniki. Zakaj pa dovoljujejo tako visoke doklade. Op. ur.

ali pa tudi srčnosti ne dovolj. Tak podjetnik mora seveda mnogo riskirati, in tega se Slovenec, če je prav bogat, navadno boji. Treba bi nam pa vendar bilo vsakovrstnih večih tovarn, prvič zato, da bi naše ljudstvo doma zaslužek našlo in se namnožilo, namesto da služi za slugo drugim narodom, kakor se zdaj godi, ko se podá Slovenec v tuje kraje, se tam oženi in potujči, domači rod na Slovenskem pa v številu zaostaja in ne more priti do veljave. Potem pa so nam tovarne tudi zato potrebne, da bi naš težko prisluženi denar doma ostal. Zdjaj gre vsako leto več milijonov slovenskega denarja v tuje dežele za sukno, platno, kotenino, železnino in vsakovrstne druge izdelke, ktere bi mi lahko vse sami izdelovali in morda še bolje, kakor jih zdaj za drag denar kupujemo. Naša lega je za to kaj pripravna, kajti mi smo bližnji sosedi Hrvatske, Dalmacije, Bosne, Srbije in Bolgarije, kjer je še prav malo obrtnije in bi naši izdelki lahko kupcev našli. — Ljubljana in Trst imata pa tudi prav primerno lego za veliko mednarodno trgovino. Zato bi si morali Slovenci vendar že oskrbeti kako izgledno kupčijsko šolo, v kateri bi se izgojevali prihodnji naši veletrgovci. Vemo sicer, da je že marsikdo brez šolske podlage velik trgovec postal, pa to so le izjeme, posebno nadarjene glavice. Naš čas hitro napreduje in brez temeljite šolske podlage skoro noben stan ne more več izhajati. Misel slovenske kupčijske šole v Ljubljani pokladam toraj pred duri deželne zbornice kranjske in ljubljanskega zbora; morda se je kdo usmili in jo pobere.

Iz Ljubljane. (Družbi sv. Cirila in Metoda) je podaril ud njenega vodstva, preč. g. kan. And. Zamejca, našim šolskim potrebam nenavadno umesten dar, namreč 14 Vrtčevih letnikov, posamična vezka od l. 1873. in 1878., pa letnike od 1880. do 1891. leta, s pripomnjo, „naj je upravištvo po svoji dobri volji podari podružnicam“, č. g. Ivan Cotelj, župnik v Kanfanaru v Istri, pa nam je v isti namen poslal do sedaj najobilnejšo zbirko knjig družbe sv. Mohorja, 10 kil je bil težak zaboj. Naša najmlaja, druga ženska podružnica na zelenem Štajerskem v prijaznem Ormožu nas je že razveselila s 100 gld., kar je lepa priča požrtvovalnosti vrlih tamošnjih rodoljubkinj. — Tudi domači narodni zavodi se nas dobrotno spominjajo. „Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice“ in pa ona na Vrhniki sta nam poslale po 20 gld. „Notranjska posojilnica“ v Postojini 10 gld., „okrajna posojilnica“ v Kamniku pa 5 gld. — Slavno okrajno sodišče v Zatičini nam je naznanilo, da je Jože Podražaj iz Vrhpolja plačnik onih 5 gld., ki nam jih je vsled svoje zadnje volje zapustila Marija Hribar iz Artižjevasi. — Dragi nam neimenovanec iz Istre nam je naklonil 5 gld., vrli domorodec g. E. Pegan, nam je nabral v veseli družbi v Vipavi 2 gld. 36 kr. in slavno „bralno društvo“ v Nabrežini je pri banketu 1. t. m. zložilo za družbo 2 gld. 20 kr. — Ženska podružnica v Ormožu je imela 21. svečana t. l. svoj prvi občni zbor. V načelnštvo so voljene p. n. gospe in gospice: Roza Miklova, prvomestnica; Tilika Freuensfeldova, tajnica; Micica Sova, blagajničarica; njihove namestnice so Amalija Vrtnikova, Terezija Magdičeva, Tilika Kandričeva. Mlada podružnica vrlo vspeva in ima že 4 ustanovnice, 43 letnic in 13 podpornih udov; osem dni po prvem občnem zboru pa nam je poslala 100 gld. Naj bode Ormož s svojo novo žensko in vzgledno moško podružnico bodrilo drugim slovenskim mestom in trgov! — Isti dan kot v Ormožu, imela je tudi podružnica v Ponikvi občni zbor, kterege so se udeležili domoljubni Šmarčani, Šent-Jurčani in Celjani. Č. g. župnik Matej Vrečko je dal lepe podobe, da so z njim ozaljšali prostore za zborovanje. Sploh načelnštvo jako hvale neutrudno delovanje č. g. župnika za našo družbo. In res so samo njegovi služabniki darovali 3 gld. 40 kr. — Pri zborovanju so bili navzoči tudi kmetijski posestniki iz okolice, ki kažejo veliko navdušenje za narodno stvar. — Za vse te darove iz raznih slovenskih pokrajin, ki pričajo o požrtvovalnem tekmovalstvu posameznikov ter slavnih društev v korist slovenskega šolstva, in vsem vrlim domorodcem, ki se trudijo, da podpira celo prosti narod namene naše družbe, izrekamo presrečno zahvalo. Sad takega domoljubnega delovanja je sploh občno zanimanje za našo družbo, posebej pa še n. pr. veseli pojav, da smo dobili v kratkem času zadnjih treh dni devet darov iz raznih krajev slovenske domovine.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Deželni zbor koroški.

1. seja. Zbor se odpre, kakor po navadi, z govori g. deželnega glavarja in g. deželnega predsednika. Volijo se odseki; slovenski poslanec gosp. Einspieler ni bil voljen v noben odsek, g. Muri pa samo v tisti odsek, ki volitve preiskuje in v potrjenje predlaga; ker so pa že vse volitve davno potrjene, nema ta odsek nič opraviti. Naša dva

poslanca so toraj pri volitvi odsekov čisto prezrli, kar je razžaljivo za vse koroške Slovence. Za plačevanje doklad, ki vsako leto naraščajo, smo Slovenci dobri, naše poslance pa prezirajo!

2. seja. Došlo je 31 prošelj, ki se izročijo raznim odsekom; ravno tako več predlogov, med kterimi je načrt ribiške postave.

3. seja. Došlo je 18 prošelj, ki se oddajo odsekom. Več predlogov se izroči odsekom. Dovolijo se sledeče podpore: koroškimi dijakom v Gradcu 200 gld., dijakom na Celovski realki 100, rudarski šoli 500, puškarski šoli v Borovljah 300, viši dekliški šoli v Celovcu 500, usmiljenim bratom v Št. Vidu 200, godbeni družbi v Celovcu 400, strojarški šoli v Celovcu 1000, deželnemu muzeju 1300, koroškimi dijakom na Dunaju 200, šoli za gluho-neme (mutaste) 2200, kmetijski družbi 7600, dijakom latinskih šol v Celovcu 100, obrtni in kupčijski šoli v Beljaku 200 gld.

4. seja. Došlo je 8 prošelj, ki se izročijo odsekom. Nekterim občinam se dovoli, pobirati doklade na žganje. Ghon govori za to, naj ruska in rumunska meja zaprta ostane za živino. Celovski mesarji so namreč prosili, naj se meja odpre, da bi živinske cene padle. Za kmeta bi bila pa to velika škoda.

5. seja. Došlo je 5 prošelj. Poročilo o Dravskih stavbah se izroči posebnemu odseku. Več predlogov se izroči odsekom. Dr. Abuja govori za to, naj bi se vladni načrt nove davčne postave v nekterih točkah predelal. Izroči se gospodarskemu odseku.

6. seja. Več predlogov se izroči raznim odsekom.

7. seja. Dve prošnji se izročijo finančnemu odseku. Občini Grabštanj se dovoli 150 gld. podpore za most čez Krko pri Št. Petru. Občini Techendorf se dovoli 200 gld. Dr. Prettner in tovariši prašajo, kaj misli deželni odbor storiti za male obrtnike v obrtnih zadrugah, in ktere lokalne (kratke krajevne) železnice misli na Koroškem zgraditi.

8. seja. Tri došle prošnje se izročijo finančnemu odseku. Zbor sklene, deželnemu odboru naročiti, naj nastavi živinozdravnike v Železni Kaplji in Št. Lenartu; odbor ima pa pravico, sedež živinozdravnika na drugi kraj prestaviti, ako bi potreba kazala. Nekterim občinam se dovolijo podpore za ravnanje hudournikov.

Glasovi nasprotnikov.

„Bauernbund.“

„Bauernzeitung“ in posebno še Beljaška „ta huda“ se jezita, da smo mi slovenskim posestnikom svetovali, naj se ne udeležujejo shodov „bauernbunda“. Beljaški list ima cel uvoden članek o tem, imenuje naš svet „ostuden“ in spira ter umiva „bauernbund“, kakor bi noben angeljček ne bil tako bel in nedolžen. List si upa trditi, da „bauernbund“ ni nemško-naroden, da v njegovem odboru ni nobenega nasprotnika Slovencev in da društvo še nikoli ni kaj sprožilo zoper Slovence. Kdor si upa tako lagati, mora res predrzno čelo imeti! Komu v Ameriki bi znali kaj tacega praviti, da bi jim morda verjel; pa nam, ki smo v deželi in vidimo, kaj se godi, hočejo tacega medveda natveziti! Ali mar ne vidimo, kako si „bauernbund“ in nemško-liberalna stranka pri vsakih volitvah roke podajata? Ali ni bil Kirschner kandidat „bauernbunda“ in sedi zdaj v klopeh nemških levičarjev? Ali ni njegovo kandidature podpiralo vse, kar se nemško-liberalno in pa nemško-narodno imenuje na Koroškem? Ali ni bil prejšnji načelnik Seebacher, ali ni tudi sedanji načelnik Wieser strasten nasprotnik slovenske stranke in agitator pri volitvah v protislovenskem taboru? Ali niso vsi odborniki in pristaši „bauernbunda“ naši najhujši politični nasprotniki? Ali niso naši nemško-liberalni listi polni hvale za „bauernbund“? Odkodi tolika vzajemnost, če bi „bauernbund“ ne imel istih teženj, kakor nemško-liberalna stranka? Ne; nas ne preslepitate! Mi vemo, da je „bauernbund“ le orodje nam nasprotne stranke. Da „bauernbund“ ni še nič sprožil zoper Slovence? Ali se ni izrekel za sedanje šole, ki so naša najhujša rana?! List trdi, da se „bauernbund“ ne zmeni za narodnost in da se briga le za kmetijske potrebe. Tako? Zakaj sta mu pa potem slovenska poslance Einspieler in Muri toliko na poti? Zakaj je Plavec tako ropotal zoper oba pri shodu na Rudi? Zakaj pa „bauernbundovci“ toliko agitirajo pri volitvah in se toliko bojijo, da ne bi bil kak Slovenec voljen? Zakaj pa Kirschner zdaj v državnem zboru molči? Če so mu kmetijske potrebe toliko pri srcu, zakaj se pa ne oglasi? Radi verjamemo, da „bauernbund“ želi, naj bi bili slovenski in nemški kmetje edini in složni med seboj in se ne prepirali zavolj narodnosti in jezika. Toda kako si „bauernbund“ misli ta „mir“? On hoče, da bi se Slovenci svojim pravicam odpovedali, da bi svoj ma-

terni jezik zaničevali in prej ko mogoče pozabili, namesto njega pa se nemščine naučili; on hoče, da bi na katoliško vero malo porajali, da bi liberalci postali, da bi duhovnike sovražili in morda še k lutrovski veri prestopili! Slovenci naj bi postali izdajalci svoje vere, svoje cerkve, svojega rodú in jezika, potem bodo milost našli pri „bauernbundu“! To storiti je nam nemogoče, zato pa nočemo takega „miru“, kakoršnega nam ponujajo koroški liberalci in „bauernbund“; mi se bomo rajši vojskovali, dokler ne dobimo svojih narodnih pravic, in kedar dosežemo, kar nam je potrebno za našo izomiko in naš razvoj, kedar se nam prizna v postavah zajamčena ravnopravnost, potem še le nastane pravi mir, kakoršnega si mi želimo. Liberalna nemška gospôda na Koroškem ne pozna duha sedanjega časa: Mi živimo v času, ko je nov duh prešnil slovanske narode; oni nočejo dalje tujim narodom tlako delati, nočejo v nevednosti ostati in samo s težkim delom si borni kruhek služiti; ampak oni hočejo se omikati na podlagi svojega jezika; v vseh vednostih in umetnostih hočejo se povzdigniti na enako ali še višjo stopinjo, kakor jo imajo zapadni narodi; oni hočejo tudi v srednje in višje stanove sprejeti biti. Zato je pa tak veter potegnil po slovenskih pokrajinah, da vsak kmet, vsak hlapec, vsak pastir po omiki hrepeni in bukve ter časnike prebira. Gospôda nemška, tega vetra vi ne bote ustavili! Vaše prizadevanje, da bi Slovenec stari, nevedni revež ostal, ali k večjemu s pomočjo nemškega jezika milost dosegel, da se česa nauči in na višjo stopinjo povzdigne, to prizadevanje je zastarelo in onemoglo. Ker pa vi tega nočete spoznati, od tod pride ves prepir, kterege pa nam podtikate. Ali more drevo kaj zato, da raste, in da njegove korenice zmirom več zemlje potrebujejo?

Št. Jakobska šola.

Beljaška „D. Allg. Ztg.“ ima predrzen in nesramen članek zoper Št. Jakobsko slovensko šolo, poroča, da je šla deputacija iz Št. Jakoba k gosp. deželnemu predsedniku prosit, naj šola nemška ostane, in trdi ob enem, da je to pravo mnenje Št. Jakobčanov, prošnje za slovensko šolo pa da so bile sama sleparija. Upamo, da Št. Jakobčani odgovora ne bodo dolžni ostali. (Iz dobrega vira smo izvedeli, da deputacija pri deželnem predsedniku ni nič dosegla. Op. ured.)

Politični pregled.

Iz deželnih zborov ni kaj posebnega poročati. V Istri tirajo Lahi svojo brezobzirno politiko naprej. V odseke niso volili nobenega slovanskega poslanca. — Na Tirolskem laški poslanci niso prišli v zbor. Oni hočejo, da bi se dežela na dva dela razdelila, in ker vlada v to ne privoli, se kujajo. — V kranjski zbornici so se nekateri poslanci potegovali za to, naj bi se tudi na viših razredih latinskih šol vpeljal slovenski učni jezik. — Na moravskem bodo morali spet deželne doklade povišati, to pa zavolj šol, katerih je zmirom več. Ko bi vsaj dobre bile! — Največ so politiki pogledovali na češki deželni zbor, ker so pričakovali hud prepir zavolj sprave. Zdaj pa se kaže, da tega prepira ne bo, ker so se stranke dogovorile, da se vse pogodbe o spravi izročijo posebni komisiji. Češki graščaki so izdali izjavo, ki je staročeški izjavi o spravi močno podobna. Graščaki pravijo, naj se dogovori o češko-nemški spravi odložijo za poznejši čas, ker zdaj ni upanja, da bi se pravne pogodbe v zbornici potrdile, brezuspešni razgovor o stvari bi toraj po nepotrebnem duhove le še bolj razgrel in prepir v deželi pomnožil. Nam se ta izjava čisto pametna zdi. Najprej morajo Nemci do spoznanja priti, da sprave ne dosežejo, dokler Čehom ne privoščijo popolne ravnopravnosti, še le potem je resnična sprava mogoča. — V Gradcu je bil inženir Skala izvoljen za državnega poslanca. — Finančni (denarni) minister si je spet nekaj novega izmislil. On hoče tako vpeljati, da se bodo davki plačevali pri poštni hranilnici. Tudi uradniki bodo tam svojo plačo dobivali. Kdor ima davkarijo daleč, pošto pa pri rokah, za njega bo to res pripravno. — Tudi je denarni minister v posvetovanju sklical nekaj izvedenih mož zavolj nove denarne veljave (valute). Mi dobimo zlato veljavo namesto dosedanje srebrne, ker ima zlató bolj stanovito ceno. V veljavi ostane pa tudi še srebrni denar; pa namesto goldinarjev se bodo izdali srebrniki, ki bodo vredni le pol goldinarja; potem bo tudi krajcar le pol krajcarja vreden. — Novo latinsko šolo v maloruskem jeziku bodo napravili v Kolomeji. — Na Dunaju so nabrali že nad 170.000 gld. za tiste, ki nemajo dela. Listi hudo jadikujejo in tožijo, kaka revščina je med ljudstvom. „Politika“ pa piše, da je vse to le sleparija. Na Dunaju ni nič več revežev, kakor jih je vselej bilo. Brez dela so le tisti postopači, ki sploh delati nočejo. Vpitje o revščini na Du-

naju ima pa ta namen, da bi se naredil pritisk na državne poslance, da bi privolili tistih 41 milijonov, ki jih Dunajčani od države tirjajo, da bodo zidali železnico skozi mesto in več drugih rečij. Bogati podjetniki upajo pri teh stavbah mnogo milijonov zaslužiti. Poslanci kmetskih volilnih okrajev v državnem zboru želi bi pa le ne zaupanje svojih volilcev, ako bi glasovali za privolitev tolikih milijonov, ktere trpeti bi mogli jedino le davkoplačevalci.

V Nemčiji so z mladim cesarjem Viljemom zmirom menj zadovoljni. On jim je preveč samoglaven; nikogar ne posluša, le njegova mora veljati. V tem pa ima prav, da tišči na versko šolo, ker vidi, da je njegova krona zmirom bolj v nevarnosti, če bodo ljudje brez vse vere. Pa ravno versko šolo mu liberalci najbolj zamerijo. Socijaldemokratov, ki hočejo ves red prekucniti, je pa tudi zmirom več v deželi, še med vojaki jih je dosti. Če bi prišlo do vojske in bi bili Prusi tepeni, pojde vsa država narazen, saj južni Nemci že zdaj govorijo, da se hočejo odtrgati. Zato je vse v strahu, kaj bo, in mnogi želijo, naj bi se „železni“ Bizmark nazaj poklical in vajeti v roke vzeli. Za Avstrijo bi bila to nesreča, ktere nas Bog varuj, kajti Bizmark je zaklet sovražnik Avstrije. — Na Grškem so dobili nove ministre. Kralj je prejšnje ministerstvo odpustil, čeravno je imelo večino zbornice za seboj. Sumi se, da so to angleške spletke. — Črnogorci in Arnavti so se spet enkrat sprijeli. Poslednjih je bilo 19 ustreljenih.

Gospodarske stvari.

Ozebline so prava sitnost človeku, naj bodo že na nogah ali na rokah. Odpravimo pa jih najlažje in najhitreje, če skuhamo v vodi za kopel rok ali nog eno celo glavico (gomoljo) zelene; v tej vodi, kolikor mogoče vroči, držimo potem ozeblinaste roke ali noge toliko časa, da postane mlačna. Kakor trdijo, že precej drugi dan potem vse ozebline popolno izginejo. „Kmet.“

Kura, ki žre jajca. Kure redimo zato, da dobivamo od njih, dokler žive, jajec, in da imamo, kedar jih gospodinja zakolje, še bolj ali manj okusnega mesa. Ali kuram, vsaj nekterim, diše isto tako kakor nam jajca ter jih rade žro, puščajoč nam samo lupine. To ni nobeni gospodinjji po volji, in gotovo bi rade vedele za kako sredstvo, da jim odpravijo to razvado. Ali pa je tako sredstvo? Po navadi ga ni, da odpraviš kuri tako samopašno razvado. Najboljše sredstvo je taki kuri — nož, toda nektera kura je veliko vredna, ali že zato, ker je posebnega plemena, ali pa zato, ker rada nese; take je seveda škoda zaklati. Taki pa kaže posebno jajce pripraviti. Napravi se jej pa tako le: Navadno jajce se predere in izpihne; potem se vlije skozi luknjo gorušične tekočine, in če ji še kaj boljšega privoščiš, pridene še nekaj popra tekočini. Tako jajce zadelaj ter ga položi potem na kraj, kjer je sicer gnezdo za jajca. Kura seže ti željno po njem ter ga naključje in pije — ono zmes. Lahko si misliš, da jih ne bode ljuba prvokrat; poskusi pa še potlej drugi in morebiti tretji pot, in če najde vselej tako neprijetno tekočino v jajcu, popusti ti brž ko ne popolnoma svojo samopašno razvado. „Slov. Gosp.“

Novičar.

Na Koroškem. Poročati nam je veselo novice, da se osnujejo spet dve novi posojilnici, ena v Prevaljah, druga v Št. Janžu v Rožni dolini. — V tukajšnjih listih beremo, da je v Slov. Plajbergu znorel neki Franc Ogriz, Šašeljev sin, in umoril mater in brata posestnika. Obnorelega nesrečnika so oddali v Celovško norišnico. — Do konca marca je razpisana služba okrajnega zdravnika v Velikovecu, do 15 aprila pa služba okrajnega zdravnika v Št. Mohoru. V obeh krajih je potrebno znanje slovenskega jezika, kar se pa baje ne tirja. Takó se nas Slovence dosledno in povsod prezira, — potem pa hočejo imeti gospodje od nasprotne strani mir. Za tak mir v škodo Slovencev se pa mi zahvaljujemo. — Za Libuče je razpisana učiteljska služba. Prosilec mora slovensko znati. — V Celovcu so bili obsojeni: M. Steinwender zavolj ropa na 8 let; J. Wieser zavolj roparskega uboja na smrt; Marija Wutscher zavolj detomora na pol drugo leto. — Gozdarju Fr. Godcu so v Dravogradu podelili častno občanstvo. — Nova šola se bo naredila in šolska hiša zidala na Ojstreci pri Dravogradu. Upamo, da se bodo moške že koj iz začetka za to potegnili, da bo šola slovenska. — Posojilnica v Velikovecu deluje še le pol leta. V tem času je pristopilo 122 zadrušnikov; stranke so prinesle za 21.135 gld. hranilnih vlog; izposodilo pa se je 23.357 gld. — Posojilnica v Ločah je imela

lani 151.576 gld. prometa. Zadrušnikov šteje 321, ki imajo skupaj v posojilnici na dobrem 5074 gld. Hranilnih vlog je bilo koncem leta za 46.975 gld. Izposojenih ima 55.454 gld. — Celovška posojilnica je imela lani prometa za 80.285 gld. Zadrušnikov je 181, ki imajo v deležih 2584 gld. Hranilnih vlog ima za 40.723 gld., izposojenih pa je 35.427 gld. — Da se po Celovcu ne more razpeljati telefon, krivi so hišni posestniki, ki ne pustijo žice pribijati na svoje hiše, ker se bojijo treska, ktera bojazen pa ni opravičena.

Na Kranjskem. Razmere med slovenskimi deželnimi poslanci kranjskimi postajajo čezdalje bolj napete. Klub narodnih poslancev, ki je obstojal prej več let in je bil potreben že zavolj tega, ker so se v njem vršila dostikrat važna predposvetovanja, je čisto prenehal biti. Zdaj bode vsak poslanec lahko hodil svoja pota, kakor bode hotel in kakor mu drago, in ne bode se nam čuditi, ako bodo v deželnem zboru kranjskem odslej vladali le bolj nemški poslanci velikoposestva, katerim se že tako približujejo nekateri slovenski vladni pristaši. To je res žalostna prikazen, ki ne more imeti dobrih nasledkov. Táko, za vse Slovence škodljivo razprtijo pa moramo obsojati kar najbolj mogoče. Ali res ni med kranjskimi Slovenci nobenega moža več, ki bi pogladil pota do že davnej potrebnega sporazumljenja? Nesrečna nesloga! — Neki Dolinar iz Tržiškega okraja, ki je ubil svojo ženo, je bil obsojen na osem let težke ječe. — Sv. misijon so imeli v Metliki. — V Rakeku bodo odslej vsako leto štirje sejmi za živino in kramarsko blago. — Stekel pes je ogrizel več otrok v Radovici. Poslali so jih na Dunaj, da se tam ozdravijo. — V Danjah je Jakob Krašovec po nesreči ustrelil Janeza Kadareta. — Dr. M. Hudnik se je v Ljubljani nastanil kot nov odvetnik. (Kakor vidimo, naseljujejo se naši slovenski juristi v veliki množini le na Kranjskem in spodnjem Štajerskem, na Koroško priti si pa nikdo ne upa. Žalostno! Op. ured.)

Na Štajerskem. Pri Ljutomeru se je neka kmetica upijana in na cesti obležala. Neki potepuh si je to priložnost izkoristil in jej izmaknil mešnjiček, v katerem je bilo še 70 gld. denarja. — „Črna gora“ se imenuje pripovedna pesem, ki jo je zložil prof. Turkuš v Gradcu (Lessingstrasse 22). Dobi se pri pisatelju za 20 kr.

Na Primorskem. Svitli cesar so došli dné 11. sušca v Miramar. — Dr. Barčič ml. na Reki je bil v dvoboju ustreljen. — Na Tersatu je umrl priljubljeni pridigar P. Fr. Kopitar, rojen Slovenec.

Po drugih deželah. Baron Rothschild je podaril 100.000 gld., da se na Dunaju napravi hirnalnica za jetične bolnike. — Pogorel je veliki Mitrofanski samostan v Voronešu v Rusiji. — V Rumuniji se je med vožnjo vnel en vagon I. reda. Parovodja se ni nazaj ogledal in ni ustavil vlaka. Tako je brez pomoči zgorelo 18 ljudij. — V Atenah na Grškem je ljudstvo razdajalo lutrovsko cerkev. — Slavni župnik Kneipp pride v kratkem v Gradec in bo tam govoril. — Lakota je na več krajih zapadne Galicije, ker so lani malo pridelali. — V Pirenejskih gorah je zmrznilo osem deklet, ki so šle čez gore domov. — Umrl je največji mož na svetu, zamorec Nelson v Baltimori. Meril je 8 čevljev in 1 palec, tehtal pa 387 funtov. — Štirje bratje so na en dan umrli v deželi Ohio; in sicer vsi za davico. — V Fotenci so se ljudje uprli davkarjem in vojakom; 3 so ubili, 4 ranili, potem pa še mestno hišo zažgali. — Pri Genovi je zgorela velika tovarna; 300 ljudij je brez služka. — Huda nevihta je bila na Portugalskem obrežju. Mnogo bark se je potopilo, okoli 200 ljudij je konec vzelo. — Hrvati ne nehajo upati, da jim Bog pošlje nadškofa Štadler-ja, ali pa moža njegovega duha za metropolitana v Zagreb. Madjaroni, ki so na ta odlični sedež tiščali svojega pristaša, so naenkrat obmolknili. Bog daj temu nadarjenemu ljudstvu višjega pastirja, ki mu ne bo nasproten v narodnih težnjah in ki bo v njem vzbudil bolj živahno cerkveno mišljenje in življenje!

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Faro v Gorjah je dobil dosedanji župnik v Štebnu, č. g. Franc Katnik.

V a b i l o.

Hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravogradu ima svoj **letni občni zbor** dné 27. marca 1892 ob 3. uri popoldne v gostilni „pri Rabiču“. Spored: 1. Pregled računa od leta 1891. 2. Volitev novega odbora. 3. Razni nasveti. — K obilni udeležbi vabi **odbor.**

Prošnja do sl. slovenskih posojilnic!

Za sestavo nekega statističnega spisa potrebujem letne račune vseh slovenskih posojilnic in uljudno prosim, naj se mi blagovolijo doposlati.

Dr. Jurtela v Šmariji pri Celju.

Igra Kristusovega trpljenja

se bo predstavljala v dneh 25. in 27. marca v Tinjah. Igralci iz Lipe nad Vrbo uljudno vabimo celo okolico, naj se v obilnem številu udeleži. Odraščeni plačajo 20 kr., otroci 10 kr.

Družba igralcev.

Prošnja.

Vsi oni preč. p. n. gospodje, katerim so bile poslone pred tremi leti vojaške knjige, in kateri še niso poravnali računa, so prav uljudno prošeni, da blagovolje prej ko mogoče pošlato novice, oziroma vrtni ostale knjižice v Gradec, Grazbachgasse 40.

Listnica uredništva.

Gosp. Jurkoviču, nadučitelju v Šmihelu: Vaš popravek sprejeti nas postava ne veže, ker navajate stvari, katerih niti trditi nismo, in ker napadate g. župnika in gg. občinske odbornike, do česar vam § 19. tiskovne postave ne daje pravice.

Loterijske srečke od 12. marca.

Gradec 77 63 35 32 69
Dunaj 66 69 45 43 21

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	6	80	8	50
rž	5	80	7	20
ječmen	3	80	4	70
oves	2	35	2	90
hejda	4	70	5	80
turšica (sirk)	3	90	4	85
pšeno	6	80	8	50
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	1	15	1	80
deteljno seme	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld 30 kr. do 2 gld. 70 kr., kisló 1 gld. 40 kr. do 2 gld. 20 kr., slama po 1 gld. 50 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 58 do 60 kr. kila, maslo in puter po 90 do 100 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 33 do 35 gld. stari cent.

Dve kmetiji ste na prodaj

v Humčah pri Doberli vesi. Prva ima lepo ravnega polja nad 21 oralov, gozda nad 25 oralov, travnikov nad 2 orala, lepega pašnika nad 2 orala, vsega 51 oralov. Mnogo sadja okoli hiše. Cenjena je na 4500 gld. — Druga kmetija ima ravnega polja nad 14 oralov, gozda blizo 10 oralov, travnikov blizo 3 orala, pašnik meri 1548 sežnjev. Pohištvo prav dobro. To posestvo je cenjeno na 3700 gld. Več pové Miha Ilgo v Humčah (p. Eberndorf.)

Osebe, ki prihajajo mnogo z ljudstvom v dotiko, morejo si brez truda zagotoviti

lep zaslužek,

ki se spreminja v stalen letni dohodek in se more uživati do smrti. Kapitala za to ni treba, pač pa mora dotičnik znati razločno slovenski pisati. — Občinski tajniki, gostilničarji, trgovci, cestarji, dacarji, občinski slugé in dimnikarji imajo posebno priložnost okoristiti se s tem zaslužkom. Pisma pošiljajo naj se pod šifro „J. Z. 31“ poste restante v Ljubljano.

Na znanje!

Za predpust in veliko noč se dobi **najlepša pšenična moka št. 0** v vrečah po 25 kil boljše kup ko povsod drugod pri „**sladkornem klobuku**“, Burggasse št. 12. in pa

pri „**zlatem vencu**“, na starem trgu št. 19.

F. MUSSI,

trgovec s tržaškim blagom v Celovcu.

Ilen Jeglič,

trgovec in čebelar na Selu, pošta Lesce pri Bledu, priporoča slavnemu občinstvu in čebelarjem najzlahtnejši med (strd), garantiran pitanec v škatljah po 5 kil, kila po 52 kr., ki se pošiljajo proti poštnemu povzetju. Dalje prodaja pravi, natorni brinjevec po 1 gld. 20 kr. liter, slivovko dve leti staro po 1 gld. liter, staro dolensko in hrvaško vino iz najbolj znamenitih krajev, liter po 22, 24 in 26 kr. v sodih. Na zahtevan se pošljejo tudi uzorci.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemenih zavrtkov itd. po najnižjih cenah.

Mnogokrat beremo v časopisih o požarih, pri katerih niso samo poslopja ampak tudi premakljivo blago, kakor: pohištvo, obleka in druga hišna oprava, nadalje živež, žito, krma, gospodarsko orodje in tudi živina čisto ali pa večinoma uničeni in žalibog ne zavarovani bili. Za vsacega gospodarja je toraj neobhodno potrebno, da tudi svoje premakljivo blago proti škodi po ognju in streli pri eni domači zavarovalnici zavaruje.

Imel sem pred malo tedni nesrečo, da so mi poslopja z vsem premakljivim blagom skoraj čisto pogorela, vendar imam k sreči tudi pohištvo, gospodarsko orodje, žito, krmo in živino zavarovano, in sicer imenovano premakljivo blago pri

domači, cesarsko kraljevo privilegirani

avstrijski zavarovalni družbi „DUNAV“ na Dunaju

po nje glavnem zastopniku gospodu *Ferdinandu Morre-ju v Celovcu, Heu-platz št. 18.* Moja nesreča se je mnogo zmanjšala, ker mi je znana poštena zavarovalnica „Dunav“ na Dunaju škodo v mojo zadovoljnost hitro izplačala. Priporočam toraj vsem gospodarjem tudi premakljivo blago pri domači zavarovalnici „Dunav“ na Dunaju zavarovati.

Nagrad, meseca februarja 1892.

Janez Lurič, posestnik.

Janez Tschernitz v Celovcu.

Dunajske ulice (Wienergasse).

Velika zaloga

sukna in tkanin iz Brna, Liberce, Jägerndorfa itd.

Toskin, peruvijan,

navozne odeje, Graški in kranjski ševijot,

domače sukno (loden) koroško, tirolsko,

štajersko za jesen in zimo.

Posteljne in štepane odeje iz flanela.

Konjske odeje (koci).

Prtenina (platno) in kotenina

v vseh oblikah.

Na drobno in na debelo.

A. Kališ,

pisarna za posredovanje pri zasebnih opravilih v Ljubljani, Prešernov trg št. 3.

prodaja

1 veliko posestvo na Gorenjskem blizu Bleda (hišo z nadstropjem, gospodarska poslopja, z usnjarnico, mlinom, 17 oralov gozda, 13 oral. seno-žeti, 7 oralov polja, 1½ oral. vrta s sadjem) za 10.000 gld.; izplačati je samo polovica, drugo ostane intabulirano; 1 posestvo na spodnjem Štajerskem blizu Celja, (enonadstropna hiša, prtilična hiša, gospodarska poslopja, kleti, vinska tlačilnica, 2¾ oral. vinogradov, 6 oral. travnikov, 4½ oral. polja, 2½ oral. gozda in sadni vrt) za 7500 gld., plačati je samo 1500 gld., drugo ostane intabulirano. — Blizo Ljubljane: Žaga z vodno močjo, s hišo, hlevom in 6 oralov zemlje za 3200 gld.

David Pichler

v Celovcu, Schulhausgasse št. 12.

„pri zlatem sidru“

priporoča kavo kila od 1 gld. 40 kr. do 2 gld.; sladkor, vinski špirit, rozolij, rženo žganje, špeh, moko in drugo vsakovrstno prekmorsko blago,

vse dobro in po ceni.

KAVA

je letos dobro rodila in se daje boljši kup, kila po 145 kr. in više, kakor je sorta.

MOKA

iz parnega mlina delniške družbe v Pešti.

NATORNA VINA,

rudeča, bela, v sodih po 56 litrov in več, in prav posebno priporočam še moja tirolska vina po 24 gld. hektoliter.

Za pošteno, pristno blago se jamči.

Kupčija za tržaško blago, zabelo, moko in vino:

AMAND PROSEN

v Celovcu, kosarske ulice št. 24.

Kramarjem se daje blago nekaj ceneje.

Pisarna dr. Matzke.

Dr. Schell, odvetnik v Celovcu, bo hodil v Pliberk od 8. marca naprej vsak drugi in četrtri torek v mesecu, kjer bo dopoldne uradoval v pisarni dr. Matzke. Ob četrkih pa ne pride več v Pliberk.

Tinktura za želodec,

ktero prireja **GABRIJEL PICCOLI**, lekarnar „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta, je mehko, učinkujoče, delovanje prebavnih organov urejajoče sredstvo, krepeča želodec, ter pospešuje telesno odprtje. — Razposilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojček z 12 steklenicami velja gld. 1.36, z 55 steklenicami, 5 kilogramov teže, velja gld. 5.26. Poštnino plača naročnik. Po 15 kr. stekleničico razprodajajo Iekarne v Celovcu Thurnwald in Egger, v Beljaku dr. Kumpf in Scholz, v Trbižu Siegel.

Proda se fotografični aparat,

objektiv Darlot's format 13 x 18

in vse potrebne priprave in kemikalije, kakor tudi slovensko in nemško navodilo za pouk. Posebno je pripraven za kakega amaterfotografa ali historičnega slikarja! Kdor ga če kupiti po jako nizki ceni, naj se obrne na g. Ivana Gosarja, slikarja v Pazinu (Pisino, Istrien).

Proč z navadno kavo, kupujte

Kneippovo sladno kavo,

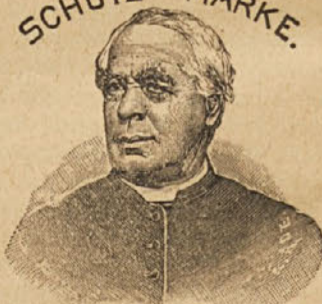
ki jo izdeljuje za Avstro-Ogersko po naročilu g. župnika **Seb. Kneippa edino** le tovarna

bratov Ölz v Bregencu

na Bodenskem jezeru.

Velečast. gosp. župnik **Kneipp** se je odločno izrekel zoper bobovo kavo, kakor jo zdaj v prodajalnicah kupujemo in uživamo. Tista je sad strupenega drevesa, ne daje telesu nobene moči, razburja le živce, ker je strupena, ter izvaja še druge jedi na pol prebavljene iz želodca. Kneippova kava pa ima veliko redilno moč, pomiri živce in je dosti boljši kup. Komur bi se ta kava ne zdela dovolj okusna, naj jej pri-meša nekoliko

SCHUTZ - MARKE.

Ölzove kave,

in ne bo skoraj poznal razločka od navadne kave. Pil bo pa potem redilno, zdravo in ceno kavo.

Kako se ta kava kuha, to se bere že v naših zavojih. Kdor kupuje, naj pazi, da dobi pravo blago, ki ga pozna na tem: zavoji so štiritroglati in rudeči, bratov Ölz, varnostna marka, ponvica, podoba in podpis župnika Kneippa. Ölzova kava nosi naše ime in ponvo.

Dobi se v vseh boljših specialističnih prodajalnicah v Celovcu.

Bratje Ölz,

tovarna za Kneippovo sladno kavo v Bregencu.